

רבי תוראי בבן גוריון

עברנו ארבע תחנות. שלחתי בה מדי פעם מבט חסוף, וחשתי שכך עושה גם היא. כשענינו נפגשו, הפנינו אותן הצידה. זה הפך מעין מישחק. להביט מבלי להיתפס.

היא לא היתה יפה. הפנים היו רחבות מדי. הסנטר חד מדי. רק העיניים היו מיוחדות.

בתחנה האחרונה שלפני תחנתי היא קמה וירדה. היא לא הפנתה את הראש אליי. המשכתי בדרך.

אז מה חדש?

העיתון הראלד טריבון, המופיע בפאריס, הוא הוותיק שבעיתונים האמריקאיים המתפרסמים מעבר לים. לכן הוא יכול להרשות לעצמו לפרסם מדי יום מדור קטן, ובו ידיעה אחת שהופיעה אצלו לפני 75 שנים. המדור המקביל שלנו ("זה היה העולם הזה שהיה לפני 25 שנים") נראה ממש עוליימים בהשוואה אליו.

לפני כמה ימים מצאתי במדור זה את הפנינה הבאה משנת 1907:

ושינגטון, הנשיא תיאודור רוזוולט מודאג מאוד נר כח התפרצות האיבה כלפי מר טאפט ברובע העברי בניו יורק. התפרצות זו מאיימת על יכולתו של שר המלחמה להציג את מועדותו למישרת הנשיא.

"הטענה פוצה מפני שמר טאפט הרים לא מכבר בסעודה חגיגת את כוסו לכבוד הצאר הרוסי. העניין הוא די רציני כדי להעמיד בספק את הצלחתו של מר טאפט בקלפיות של ניו יורק, מפני שהקול השמי מסוגל בנקל לשנות את התוצאות במדינת ניו יורק.

"הנשיא ומר טאפט נועצו עם מר סיימון וולף, האיש שהמריץ את הנשיא לשלוח את עצומת-קישונו לצאר ערב מערכת-ההבטחות ה"אחרונה. עצומה זו ליכדה את הקול העברי מאחורי מר רוזוולט."

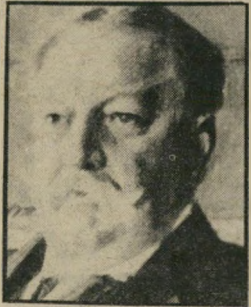
להבנת הדברים: הנשיא הרפובליקאי תיאודור רוזוולט שלט בשנים 1901 עד 1909. בתום כהונתו אכן נבחר שר-המלחמה ויליאם הווארד טאפט כנשיא. למרות החששות שבוטאו ב"דיעה זו.

המושגים "קול עברי", "רובע עברי", "קול שמי" וכו' מופיעים במקור, ב"ימים ההם התביישו להשיג תמש במושג "יהודי".

"עצומת קישונו" נשלחה לצאר הרוסי על-ידי רוזוולט, עם בחירתו ב-1904, אחרי הפוגרום המפורסם שנערך שם ב-4 באפריל 1903. בפוגרום נהרגו 43 יהודים.

מה השתנה מאז? עדיין אפשר לקנות את "הקול העברי" בארצות-הברית על-ידי שליחת עצומה לטובת יהודי ברית-המועצות, ו"הקול השמי" עדיין מכריע ב"מדינת ניו יורק.

אלא שעכשיו, בעיקבות הקמתה של מדינת-היהודים, חדלה המילה "יהודי" מלהיות גידוף, וכיום מותר לדבר על "קול יהודי" ול"לובי יהודי".

טאפט

חי רגעים של אושר, ונדמה לך שזוהי רק הכנה לאושר האמיתי, שיבוא אחר-כך, מעין פרוודור המוביל לטרקלין. אתה מצפה לאושר הגדול לאהבה הגדולה, למעשה ה"גדול. איך נהנה מהציפור שבידך, מפני שמחשבתך נתונה ללהקת-הציפורים שעל העץ.

מדוע הירחתי בכך? מפני שהשבוע היו לי כמה רגעים של אושר, וידעתי שאני מאושר.

זה היה באחד הערבים בפאריס. נדמנ לי להיות

אורי אבנרי

יונה אישי

ערב אחד לבד — לוקוסו שאינו מזדמן לעיתים קרובות. החלטתי לאכול לבד, ולא לטרוח לחפש מיסעדה מפורסמת. נכנסתי למיסעדה הראשונה שבה הוצגו לי ראוה מאכליים. זה היה בשדרת סן-ז'ורמיי, לא הרחק מן האודיאון.

הערב היה קר, אך לא קר מדי. לבשתי בגדים חמים, ולא חמים מדי.

"ישבתי והזמנתי מגש של מאכליים — צדפים מ"סוגים שונים, סרטנים קטנים וחסילונים וגם יין לבן — מוסקאדה. לא משהו מיוחד ויקר — פשוט יין טוב. בחוץ ירד גשם קל, שעשוי היה להתחלף בשלג קל, ובפנים היה חם. אחרי מאכליהם בחרתי, בניגוד לכל הכללים, במה שהתחשק לי לאכול — שוקרוס, נתחים של בשר ונקניק בכרוב המוץ מבושל. האוכל היה טוב, מבלי להיות יומרני, היין עשה את שלו והסתכלתי סביבי.

ראיתי עולם קסום.

בשולחן שממול ישב זוג צעיר מאוד. בנייהוגו היו שניהם בלונדיים, ולבשו שניהם בגדים אדומים. הם היו כבני 20. הגיל שבו הולכים אצלנו לצבא. הם הסתכלו זה בעיני זה, והנערה צחקת צחוק מצטלצל בלי סיבה נראית-לעין. הם היו שכיורים, ולא רק מיין. הם היו מאושרים, ולא עלה על דעתם שאלה הם רגעים יקרים שלא יחזרו.

כלב לבן גדול ושעיר, בעל עיניים מלאות-נשמה, ניגש אלי וגבה ממני כמאה לטיפות. אחר-כך הלך אל הצעירה-באדום, ישב לידה על הספסל המרופד וגבה את לטיפותיה, עד שבעל המקום הוריד אותו משם. מוכר מאכליהם בחוץ, לפני דלת-הזכוכית, ביצע להטוטי-לוליינות בשני כדורים (ואולי היו אלה שני צדפים) כדי להתחמם. הכלב הלבן ניגש אלי, גבה כמה לטיפות והלך לבדוק את לחנות-המטרו הסמוכה. מוכר-פרחים נכנס למיסעדה והכריח את הגברים לקנות פרחים לגבירותיהם. איך יכלו לסרב?

אחרי הכוס הרביעית, כל האנשים נראו כנפשות במחזה. המלצר בעל ההליכה המוגזמת (הוא לא צלע, אך נראה כשחקן-אופי המשחק מלצר צולע), מוכר ה"פרחים הקשיש, הזוג המאוהב. ראיתי תיאטרון מעולה, ואני עצמי יכולתי לכתוב את המחזה.

גברת ב.מטרו"

נסעתי במטרו ב"10 בערב. בקרון היו כעשרה נוסעים, מסוגים שונים.

בתחנה הבאה נכנסה גברת צעירה, כבת 30. היא התיישבה ממול. לרגע חטוף ננעצו עיניה בעיניי. שקעתי בהן.

היו לה עיניים אפורות, גדולות מאוד, וכאשר הציטלב מבטנו, התארך המבט הרבה מעבר לרגיל. כששני זרים מביטים איש ברעהו.

ערב בינינו איזשהו מטר, שלא ידענו מהו. ניתקנו את המבט, כפי שזורים צריכים לעשות, וריחפה בחלל מין מבוכה. אין זה מנומס להסתכל יותר מדי בעיניו של זר.

כדי להגיע למטוס, צריכים לעבור את כל מדורי נמל התעופה בניו-יורק, וזוהי חוויה אמיתית.

איני מכיר את מנהל הנמל, לכן אין לי האפשרות למסור לו את בירכותי פנים-אל-פנים. אני נאלץ להשיג תמש בדרך זו כדי לבטא באוזניו את הערכת. ואולי מגיעות הברכות לחיים קורפו, השר האחראי.

הוא קיבל על עצמו משימה: להמאים על אורחי ישראל את היציאה מהארץ. זוהי משימה פטרויטית ה"ראויה-להוקרה, ונמל-התעופה הלאומי עומד בה בהצטיינות.

לא קל לתכנן מירוץ-מיכשולים, שישתווה עם המס"לולים המפורסמים לסוסים בבריטניה. בניו-יורק שייך לליגה זו, מבחינה זו, דר מני שהוא עולה על כל נמל-תעופה אחר בעולם.

כדי להגיע למטוס אתה עובר בסך הכל שמונה תריים, לפי הסדר הבא:

תור מס' 1: להגיה. לפני כל אחד משני מיג"ר שיהתחנייה של המסוף ה"בינלאומי עמד תור של עשר מכוניות, שביקשו ל"היכנס. למותר לציין כי מיגרשיהתחנייה הם תחת כיפת-השמיים, ובימי-גשם נרטב הנוסע בדרכו מן ה"חניה אל המסוף, בימיהקין הוא סתם מתבשל. ב"בניין המסוף אין, כמובן, חנייה תת-קרקעית. מה פיתאום?

תור מס' 2: לבדיקה הביטחונית. בדיקה זו דרושה, כמובן, אבל אין הפרדה בין התור לאזרחים והתור לזרים. אצל הזרים הבדיקה היא קפדנית הרבה יותר. היא מלווה בחקירה בעל-פה, ואורכת זמן ניכר. הנוסע הישראלי, הנבדק בדרך-כלל מעט, עומד אחרי הזרים ומחכה, מחכה.

תור מס' 3: בדלפק חברת-התעופה. הצ'ק-אין אורך זמן, ואם יש תור של חמישה-ששה נוסעים, זה מעצבן. תור מס' 4: לביקורת-הדרכונים. זהו התור המשגע ביותר. השוטרים הנחמדות עורכות ביניהן התחרות מת"מדת כדי לקבוע מי מהן היא האיטית ביותר, והשוטרת שלך מנצחת תמיד. תור כזה יכול לארוך בנקל עשרים דקות. מול פניה הממתנים אין שלטים בולטים המלמדים אותם שעליהם להכין טופס מישרתי לנוסעים-יזוצאים, ולרבים זה נודע כשהם מגיעים סוף-סוף לדלפק, לעולם אין די דלפקים מאויישים. בהשוואה לדוחק הנוסעים.

תור מס' 5: הבדיקה הביטחונית האישית. גם היא דרושה. היא מרגיזה פחות, אך כשתור זה בא אחרי כל המיכשולים הקודמים, הוא מעצבן.

תור מס' 6: בדיקת-פרי. שום ישראלי אמיתי לא ייצא לחו"ל מבלי להזדקק לתנות הסחורות הפטורות ממס. אתה נכנס בלי תור, בוחר מה שיש (אף שאתה רוצה דווקא במה שאין) ומגיע לקופה. שם יש תור קטן, אך מתוחכם מאוד. הוא מוציא לך את הנשמה, כי נמנה לך שעומדים לקרוא לנוסעי המטוס שלך. ל"עולם אין די קופות, ואף שהתהלך אמר להיות כולן אלקטרוני, הוא נמשך ונמשך. מי ראה את המכונה ל"שימוש בכרטיס-אשראי?

תור מס' 7: למינון. נותר לך בכל זאת זמן לשחות ספילקסה, כדי להתלים מהתורים הקודמים. זה! במינון זה יש סידור מחוכם, הלכות — כך נדמה — מחנות סובייטית. אתה עומד בתור לקופה, מודיע מה חפצך, משלם, מקבל תלוש, ניגש לדוכן, מומין, מחכה. התור לקופה הוא מרגיז במיוחד, כי כל נוסע רוצה להיפטר ממטבעות מסוגים שונים.

תור מס' 8: העליה למטוס. הכל נדחקים בתור זה, כדי להגיע לאוטובוס. שם ממתנים שעה ארוכה, עד שהאוטובוס מלא. נמל בניו-יורק יש, כנראה, הוראה חמורה לכל נהגי האוטובוסים, לבל יעזו לזוז כל עוד נותר מקום באוטובוס שניתן לדחוס לתוכו עוד גמד אחד.

דילגתי על כמה תורים-זוטא: התור למעבר מהשטח הפתוח לשטח השמור לנוסעים-יזוצאים, התור לרישום הווקמן והרשם-קול שאתה מוציא מהארץ, כדי שתוכל גם להחזירם, וכו'.

אני עברתי את כל התורים האלה ביום ג' שעבר, החל משעה 17.30, ב"45 דקות נטו (65 דקות ברוטו). לא רע, בסדר-הכל, אבל היתה לי פרוטקציה אצל בודקרי הביטחון, וגם ויתרתי על בקובק-ההודקה שרציתי לרכשו בתנות.

מי שעומד בכל אלה, באמת מגיע לו לנסוע לחו"ל — כפרס.

רגעים של אושר

כשאתה צובר שנים ונסיון, אתה מרוויח לפחות דבר אחד: כשמדומנים לך רגעים של אושר, אתה יודע זאת, ומפיק מהם את מלוא ההנאה.

כשאתה צעיר, פשוט אינך יודע שאתה מאושר. אתה

קורפו